Ч. 127. Львів, второк, дня 16. падолиста 1915. Рік I.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника 6 сот. На провінції 8 сот. В занятих теріторіях 4 коп.

політична, економічно-суспільна й літературна ґазета.

Виходить що дня рано.

Умови передплати у Львові:

На рік	18·— К.
„ півроку	9·— „
„ чвертьроку	5·— „
„ місяць	1·80 „

В краю і державі:

На рік	24·— К.
„ півроку	12.— „
„ чвертьроку	6·— „
„ місяць	2·40 „

За границею:

В Німеччині	28 мар.
В Америці	8 дол.
В инших державах	40 фр.

Реклямації вільні від почтової оплати. Рукописї приймаєть ся лиш оплачені, а звертаєть ся тільки важнійші і застережені. — „Українське Слово“ продають всї бюра по цілім краю.

Адреса редакції й адміністрації: ЛЬВІВ, ул. Руська 3. Експедиції: Бляхарська 11.

Ціна оголошень:

За оголошення числимо за одношпальтову стрічку або її місце 20 сот. Надіслане 50 сот. за стрічку, а в оповістках 40 сот., в редакційній части 60 сот. Повідомлення про вінчання, заручини і т. д. 1·50 К. за стрічку, найменше 4 К. Дрібні оголошення за слово 6 сот., найменше 60 сот. Слова товстим або розстріленим друком числимо подвійно. Сталі оголошення за окремою умовою. — За зміну адреси платить ся 50 сот.

Наради „Загальної Української Ради“.

Наш віденський кореспондент пише:

„Загальна Українська Рада“ радила в двох передостанніх тижнях через пять пополуднів, а всї ті засідання разом творили одну цілість: У — перве отсе в „Загальній Українській Раді“ переведено основну політичну дебату, що й завершила ся конкретним політичним результатом. Ухвалено ряд політичних резолюцій, що мають бути на письмі подані до відома правлячим чинникам як вислів опінії українського народу під теперішний момент. З оглядів цензурних рішено не подавати резолюцій до преси, а натомісць поручено президії опублікувати комунікат, відповідаючий змістови нарад і резолюцій. Комунікат сей підпав конфіскаті в своїм ессенціональнім місці, де саме говорило ся про однодушне становище „Ради“ до змісту вияснень, даних „Раді“ через президію що-до деяких питань основної для нас ваги. Аби й нас не стрінула та сама доля, не станемо близше вияснювати. о що розходило ся. В кождім разї та конфіската говорить своє.

Наради „Загальної Української Ради“ характеристичні самі собою. По перше: Заряджено їх на загальне домагання опінії, що давала однодушний вислів затрівоженю з поводу деяких, загально відомих, появ і фактів. По друге: Уважано вказаним запросити на сї наради й пробуваючих у Відни послів (о скільки вони не є членами „Ради“), які доси не мали впливу на хід справ. По трете: наради тревали через пять кількагодинних засідань серед постійного заінтересовання всїх учасників, та носили дуже серіозний і основний характер. Що до оцінки фактичних відносин виказали наради найповнійшу одноцїдність — так, що навіть ті вимкові одиниці, що мали иншу думку про будучину, що до теперішности потвердили в цілости думку загалу. Загальною була думка, що будучність є льоґічним наслідком теперішности та що з „нічого“ не вродить ся „щось“ за одну ніч. Отже який був настрій „Ради“? — Неможність опублікования резолюцій говорить про річ.

Предметом дебат „Ради“ були справоздання президії „Ради“ з її заходів, і справоздання „Союза визволення України“ з його кроків. Результат їх „Рада“ признала невдоволяючим. Відповідно до сього були стилїзовані політичні резолюції, котрих є чотири. Дві перші констатують дійсний стан, а третя викликані ним настрої і міркування. Четверта резолюція вийшла з засновку, що слова не заступають діл, особливо, як діла їм суперечать.

Добре, що „Рада“ раз відбула таку основну дебату і дала як цілість знак дійсного життя. Може се поправить те, що доси не було таким, як слїд, та що давало привід до загального затривоження. Добре, що на її наради прошено і послів. Посли всеж є послами, одвічальними і покликаними через сам нарід заступниками народа. Тому не було добре, що доси не мали вони відповідного впливу на справи. і останнє звідомлення „Народнього Комітету“ звертаєть ся до послів, зглядно до „Укр. Клюбу“ з закликом, аби інґерували в питаннях нашої політики. Се й рація: Хто одвічає за долю народу, той повинен мати спромогу інтересуватись нею і співділати для неї. Поглянымо на польське „Коло“, як воно береже того свойого права і свого обовязку. Чуємо, що й буковинські укр. посли що тижня мають свою клюбову нараду. Але не чуємо нічого про той „Укр. Клюб“, на якого плечах до війни спочивала вся політика і що справді причинив ся богато до двигнення нашої справи в парляменті. Се не є здорова проява. Вірно сказав один посол в дебаті на „Загальній Укр. Раді“: „З чим ми посли маємо їхати до своїх повітів, коли нам не відомо, як стоять наші справи?...“ А вжеж, хто покликаний в першім ряді, щоби знав про них. як не посли? Тому „Укр. Клюб“ повинен брати активну участь в політиці, повинен бути про неї інформований та — стоячи в контакті з „Радою“ — впливати на хід справ, як сего й жадає від нього „Нар. Комітет“. Все те що 15 досвідних політичних голов, то не дві або три.

На закінчення треба згадати ще про дві справи піднесені на „Раді“. Порушено там справу звісних виступів пп. Степанківського і Донцова та наведено докази, яке лихе враження такі виступи роблять в деяких важних місцях. Президія дала що до сього вияснення, з котрих „Рада“ довідалась, що президія ні одному з обох згаданих панів не дала від себе повновласти а тільки деякі члени президії стояли в приватних зносинах з ними. „Рада“ повзяла звісну резолюцію. І крім того порушено справу скомплєтовання „Ради“, в якій доси необсаджені два місця по о. Войнаровськім і п. Петрушевичу та доповнення президії, де бракує одного містоголови (по резиґнації п. Петрушевича) Президія складаєть ся тепер з пп. дра Костя Левицького, Василька, Темницького і Весоловського. Бракує ще другого національного демократа. Голова „Ради“ обіцяв усунути ту аномалію та скликати „Укр. Клюб“ для порі-

РОМАН КУПЧИНСЬКИЙ.

НА ПОЗИЦІЮ!

„Стрілами від моря віють
Стрибогові внуки вражі
На дружину Ігореву
На хоробрі полки княжі“...

(Слово о Полку Ігоревім).

Сніг, перший того року кружляв білими метеликами в воздусї і стелив ся на розмоклу землю. Хоч мілїони тих метеликів топили ся в чорнім болоті, то другі невтомно летіли й летіли зі сірої безодні неба, що висїла над головою, як брудна плахта. Хати села прикриті тонкою верствою снігу, збирали ся до зимового сну. Сніг приглушив їх присмак, тільки деде заскрипів журавель при керниці або загавкав пес на подвірю. Та зимний, осінний вітер ніс на своїх крилах дивні звуки від Стрипи. Що хвиля розлягав ся глухий гук. Здавало ся, що якийсь кровожадний, дикий звір опер ся ногами о Серет а лабами вхопив ся Стрипи і люто реве на сей бік. Той рев ніс ся по розлогих рівнинах Поділля, зжходив у кождий кутик і морозив кров у жилах. Залітав і до села В. де полк У. С. С. був через три дні на відпочинку.

Рано-ранесенько в четвер 28. жовтня 1915 вирушав зреорганізований 1. полк У. С. С. назад на позицію. Зібрав ся весь на алярмовій площі. Потім відійшов трохи дальше та уставив ся на дорозі за селом. Довкола нього дрімали сонні ниви, де-не-де поприкривані ряднами снігу, Перед ним у далечині синїли горбки, над якими що хвиля показували ся білі хмарки диму. То по дві, то по три, а часом і по більше вони показували ся і скоро відтак гнані вітром розпливали ся в воздусї. Деколи дим на горбках виростав мов із під землі. Тим разом дим був чорний. Він ріс скоро в гору як якийсь великанський чародійний корч. За хвилину той корч зникав, щоби зробити місце другому. Там вів ся бій на життє і смерть. Невинні і нестрашні на око білі і чорні димки — се шрапнелї і гранати. Тепер там вони калічать і вбивають людей. Тут видимо ми тільки димки і „Стрибогові внуки вражі“ доносять до нас глухі вистріли гармат і гуки тріскаючих стрілен.

На те все дивив ся зібраний полк знаючи, що за хвилю може сам піти там на ті синіючі горбки. Тимчасом лавами уставлене Січове Товариство дожидало полковника. Ось на чорнім коні надїхав полковник і почав ся рапорт. Полковник підїжджав по черзї до курінних отаманів і вислухав звітів. — Опісля виїхав на придорожний горбок. Чорний кінь зарив копитами в землю і станув, Полковник глянув перед себе. Перед ним стояв полк У. С. С. готовий до відходу на позицію. „Шановна Старшино і преславне Товариство! За хвилю ми знова станемо око в око з відвічним ворогом. Богато є між Вами таких, що перший раз ідуть до бою. Нехайже ніхто з тих не обнижить січового прапора, що дотепер так гордо здіймав ся в гору. Найже веде в бій одна ідея, ідея вольної независимої України. Гаразд!“

По промові полковника полкова музика заграла „Народний Гимн“. Якже відмінно звучав він від того. який нераз приходило ся чути на концертах. Там богато співало, що „душу й тіло ми положим“, співало, бо знали, що до сего не так легко може прийти. А тут кождий засвідчив то нераз дотепер і за хвилю мав засвідчити знова... Як мур стояли січові лави. Ніхто й не ворухнув ся... А звуки гимну линули далеко-далеко і під хмарне осінне небо і по чистому полї аж до ворогів. Ось і останні акорди його зникли серед мрачних піль. Роздали ся прикази. Курінь за курінем, сотні за сотнями рушали вперед на непевну судьбу. За хвилю останні ряди зникли в сірій мраці... А на позиціях кипіла борба рвали ся стрільна, розскакувало ся смертоносне зелізо. Ворожі полчища йшли до бою гнані нагайками.

Писано 4, падолиста 1915.

ження що до мандату н. Петрушевича в „Раді", а „Нар. Комітет" що до мандату о. Войнаровського. Добре, що се стане ть ся, бо се два надто поважні політики, аби їх недостача в „Раді" не була слідною.

Урядові воєнні звідомлення.

З ҐОЛОВНОЇ АВСТРІЙСЬКОЇ КВАТИРИ.

З дня 14. падолиста 1915.

На російськім фронті.

При вломі в неприятельське становище на північний захід від Чорторийска полонено над 1.500 жовнірів і здобуто 4 машинові кріси. На захід від Рафалівки відперто наступи. Зрештою крім боїв ручними ґранатами коло Сапанова не було на цілім фронті боїв піхоти.

На італійськім фронті.

Вже з початком нової битви, заповіли італійські полонені, що місто Гориція буде збурене, коли не вдасть ся його взяти. І дійсно в перших днях великих боїв падали на місто числені стріли. Вчера тяжка неприятельська артилєрія розпочала сильний огонь на Горицію минаючи ненарушений мостовий причілок. В тім самім часї безуспішні наступи Італійців звертали ся передовсім проти північної части височини Добердо. На північ від Монте С. Міхеле часть фронту перейшла хвилево в руки неприятеля. Вечером протинаступами її зовсїм відїбрано. Всї инші наступи Італійців кріваво відперто. Перед відтинком на південь від Monte dei Sei Busi і перед Горицьким мостовим причілком вже наш артилєрийський огонь унеможливив всякий наступ. Наші лїтаки в більшій скількости бомбардували Верону.

На сербськім фронтї.

Армія ґен. Кевеса поробила в успішних гірських боях дальші поступи. Вишеградська ґрупа по завзятих боях наблизила ся до области долїшного Ліму, на дорозї до Явора взято Караджорджев Санак, в долині Ібару осягнено північний бік хребта Планіїіна. В области горішної Расини відпертий неприятель подав ся через Брус і Пльона назад. В сих боях полонила армія 13 офіцерів і 1.200 жовнірів. Армія ґен. Ґальвіца виперла неприятеля в долину Топліци. Вдержуючи получення болгарські сили пруть скрізь наперед.

Заступник шефа Ґенерального Штабу
пільний маршалок-поручник Ф. Гефер

З ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ.

На західнім фронтї.

Нїчо єственного.

На східнім фронтї.

Під Підгатами на північний захід в Чарторийська німецькі війська вдерлись до російських становиск, полонили 1.515 жовнірів та здобули 4 машинові кріси. На північ від зелїзничої лїнії Ковлї-Серни російські наступи розбились о австро-угорські війська.

На сербськім фронтї.

Армії ґен. Кевеса і Гальвіца відкинули знова неприятеля на цілому фронті після місцями завзятих боїв: полонено 13 офіцерів і 760 жовнірів та здобуто 2 армати.

Армія ґен. Боядєва удержуючи контакт з німецькими військами посуває ся вперіл від полудневої Морави.

Начальна управа армії

З ГОЛОВНОЇ БОЛГАРСЬКОЇ КВАТИРИ.

З дня 13. падолиста 1915.

Операції розвивають ся на цілому фронтї на нашу користь.

На правім березї Вардару підняли ми проти Французів, котрі перейшли на північний беріг ріка Карасу, противнаступ і відкинули їх на сю ріку.

Твердження французського ґенерального штабу, начеб Французам вдалось обсадити лїнію Пепелісте-Криволяк-Ґрадсько в консеквенції і в результатї послїдних операцій, — є вимислом. В дійсности Французи держали ті лїнії перед напором наших військ. Від сього часу однак всї їх зусілля, щоб посунутись в північнім напрямі зістали знївечені нашими віддїлами, що завдали їм тяжкі втрати.

Европейська війна.

Грізне положенне в Персії.

ЛЬОНДОН (Ткб.). „Таймс" доносить з Петрограду: Тутешні письма вказують на се, що положенне в Персії стає ся щораз більше поважнійше і що дуже є подібне до сього, котре попередило прилученнє Болгарії до осередних держав.

Переторги почвірного порозуміння з Грецією.

ЛЬОНДОН. Відбуває ся жива обміна депеш між державами почвірного порозуміння а Грецією. Велике значінне привязують до конференції між послами Анґлії, Франції, Росії а Скулудісом. Посли жадають, щоб Греція заявила, яке становиско занялаб колиб війська почвірного порозуміння шукали прибіжища на грецькій области і чи Греція робилаб ріжницю між військами почвірного порозуміння, а сербськими військами.

Грецько-болгарське порозуміннє.

ЛЬОНДОН. (Ткб.). Др Ділльон доносить до „Daily Telegraph" з Риму: Тут загальне є переконаннє, що між Грецією а Болгарією зістало вже заключене порозуміннє. Сам Ділльон є иншої гадки, і не думає, щоб Греція серед яких небудь обставин заатакувала війська почвірного порозуміння.

Австро-Німецька офензива в Сербії.

Мимо з кождим днем тяжчої гірської борби в Сербії, союзні війська на північ від границї Санджаку роблять дальші поступи. На цілому більшому фронтї відкидають вони сербські відділи. Температура в горах є тепер постійно нища зера, звичайно 4 степені зимна. Похід відбуває ся серед снїгу і ледів.

ОРЕСТ ЛЕВИЦЬКИЙ. 3)

Сват.

Історичне оповіданнє з волинського життя XVII століття.

(Дальше).

II.

Хто в Луцьку не знав Омелянника, невеличкого сельця, до якого лучане пішком ходять на погулянку? Се, справдї, найкраще місце поміж околицями Луцька. На невисокій горі, що спадисто спускаєть ся в долину річки Стиру, росте столітній липовий парк з ознаками колишніх алей і кльомбів і з руїнами якихсь будівель.

Звідсїль показуєть ся чудовий краєвид: прямо перед вами як на долоні місто Луцьк з його стародавніми замковими баштами, позеуїтськими мурами, руїнами колишніх костелів та кляшторів: внизу серед зелених берегів вєть ся Стир; праворуч і ліворуч без краю простягаєть ся розлогий поділ з гаями та з перелісками, серед якого ледви мріють далекі села та панські фільварки. З одного боку до парку прилягає спустїле дворище з напівозваленими будівлями. Стародавній панський дім з облупленими стінами і забитими вікнами хмурно виглядає серед барвистої гущавини рослин, немов хова є в своїх стінах якусь тайну; просторе коло перед ґанком цілком заросло бузком та шипшиною, а крізь баляси балькона звішують ся яскраво-зелені пужма дикого хмелю. Чимсь романтичним подихає від сього немов зачарованого будинку, оточеного столїтніми липами, які, схилившись над ним, нашіптують йому нескінчену казку про те, що було, та й минуло. А вони багато дечого бачили на довгім віку. Кажуть, либонь тут гостював колись цар Петро з князем Меньщиковим і на спомин вирізав своє імя на дереві в Омеляницькім парку. Та бували тут усякі події, веселі і смутні, а між ними й страшні, криваві, про які й згадувати тяжко. Ще в 1599 році пролилось тут багато людської крови. як пан Мартин Сімашко учинив розбійний напад на пана Дем'яна Гулевича і вбив не його одного, а ще й 30 душ його родичів, приятелів і челядників. Трохи чи не гірше злочинство скоїлось тут і 8-го лютого, 1648 року, себ то на третій день після поминального обіду у пана Стемпковського.

Як і тепер, в Омелянику й тоді стояла панська оселя сумежно з парком. тільки він звав ся тоді попросту гаєм. Може бути, що як раз на місці теперішнього пустого дому стояв цанський будинок серед просторого двору, кругом обстроєного різним господарським будуванням. Непоказний був з погляду той будинок: низькі стіни, вузенькі вікна, високий ґонтовий дах, просторий з точеними балясами ґанок, — все те свідчило, що дім збудований був за давніх часів, ще, може, дїдом теперішнього власника, коли, будуючись, дбали більш про те, щоб домівка була тепла та міцна, довговічна, а про архітектурну красу мало й думали. Нутрішня обстанова покоїв теж мало відбіла від старосвітської простоти, хоч і була трохи показніща: стіни були обвішані перськими барвистими коврами, лави покриті турецькими килимами замість старосвітських „полавників" з червоного сукна. В світлиці, крім лав, були вже й крісла, й „дзиґлї". В спальнім покої, де ми застаємо тепер господарів, стояло широке дубове ліжко з пурпуровою запоною, гафтованою шовками й золотом.

Господар, чоловік ще молодого віку, в зеленім жупані на білячім футрі, сидить край стола і держить на колінах біголову дівчинку, яка бавить ся ефесом його шаблї. На його мужньому лиці лежить тінь якоїсь задуми і він часом не дочуває, про що базікає його любка, й не до ладу одповідає на її запитання. По другий бік стола, в покїйному кріслї, сидить молода пані, років 25-ти. Кругла оксамитова шапочка, обламована собольовим футром, чудово відтіняє мармурово білий колір її блїдого лиця і ласкавий промінь карих очей, в який світить ся якась болїзна дума. Проста, думашня сукня рясними складками маскує доволї повний стан молодої пані, а її ніжки, обуті в червоні сафянові патинки з золотим гафтованнєм, соромливо ховають ся в густім ведмежім футрі, розістланім на підлозі.

Трохи далї, біля ліжка, молода панна гойдає в колисці хлопчика-однолітка, тихо приснівуючи колискову пісоньку. На нїй блакитний оксамитовий саян, з великим вирізом на грудях, з під якого видно білу батистову кошульку з червоними шовковими прошвами, обсажену перлами.

Густе каштанове волосєє заплетено в одну довгу косу, перевиту барвистими стяжками. Худе, хистке, як очеретинка, з вузькими плечинями, з тоненькою шийкою і з чисто дитячою свіжістю пригожого личка, молоде дївча хоч і переживає вже пятнадцяту весну, а проте має вигляд зовсїм таки малої дитини: тільки в ясних карих оченятах, затїнених тоненькими брівками й довгими, густими віями, жеврів вогник якоїсь не дитячої задуми, свідкуючої про те, що отся дївчина-дитина уже перейшла пору безтурботного, безжурного дитинства, що її чудову головку давно обсїли гадки та думки дорослої людини. Так, за тих часів дївчатам не можна було довго зоставатись дїтьми, бо їх рано віддавали заміж. От і Ганнусї Станїшевській в про віщо погадати: вона теж на виданнї, і не сьогодня-завтра їй випаде йти до шлюбу з молодиком, в виборі якого приймало участь і її серце, а не одна воля дядьків-опікунів. Отсе й зараз поки не було дядька, Ганнуся довго розмовляла з дядинкою про жениха. Дядина похваляє її вибір: вона, бач, сама Гулевичівна, і молодий Костантин Гулевич приходить ся її далеким родичем. Трохи бентежить Ганнусю тільки те, що він грецького закону, а в кляшторі її наказували, що коли католичка вийде заміж за схизматика, то після смерти її душа навіки застряне в чистилищі. Дядина впевняє, що бригітки навмисне казали їй таке, може з направи біскупа-суфрагана, щоб легче було підмовити її вийти за отого рижого гладуна Ліпевського, якого біскуп давно вже мостить їй в женихи, а що отті єзуїти навпаки, радять католичкам вибирати собі чоловіка зпоміж значних схизматиків, щоб напотім і їх прихилити до святої віри.

(Далї буде).

Також вишеградська ґрупа підприняла офензиву та йде від північного заходу в напрямі Ліми, Ново Вароса.

Німецькі війська заняли Стальові Пляніна, та в дальшім тягу проводять наступи на Сербів. На схід йдучі вперід ц. і к. війська дійшли вже до лінії Александроваца.

Армія ґен. Ґальвіца взяла височини Ястробацу. Також Болгаре перейшли Мораву, на захід Лєсковацу через Яблоницю до лінії Доброґлява-Беляновце.

Сї поступи в злуці з офензивою Болгарів поставили Сербів в безвихідне положеннє. Цїла сербська армія концентрує ся в околиці Нового Базару.

З турецького парляменту.

КОНСТАНТИНОПОЛЬ, (Ткб.). Міністер внутрішних справ відчитав в палаті послів цїсарський декрет, що замикає згідно з конституцією парляментарну сесію. Завтра торжественно нова сесія парляменту буде отворена престольною мовою.

Анексія островів Анґлією.

ЛЬОНДОН. (Ткб.) Анґлїя анектувала острови Ґільберта і Елїє, котрі від 1892 р. були під її протекторатом.

Сербське правительство в Митровиці. — Румунські архіва перевозить ся до Букарешту.

БУКАРЕШТ. (Ткб.). Чужі посольства, що мали осїдок в Чачаку, відїхали разом з сербським правительством до Митровиці. Товмач румунського посольства полишив ся разом з архівом в Чачаку, звідки архів буде перевезений до Румунії, як тільки буде поїзд до розпорядимости.

„Independance Reunione“ додає до тої вістки замітку, що австро-угорські і німецькі власти видали осібні розпорядки для стороження сего архіва

Приватний архів короля Петра в руках Болгарів.

БЕРЛЇН. „Berliner Tageblatt“ доносить з Софії:

Оден висший болгарский офіцер котрий оден з перших війшов до Нїшу, доносить, що Болгари взяли приватний архів короля Петра, дальше архів уряду заграничних справ та білгородського університету. Окрім сього в руки Болгар попались важні документи, між ними конкордат підписаний папою і королем. Взято також цілу бібліотеку короля. Всї дорогоцінности які Серби в Македонії забрали, найдено закопані в Нїшу.

100.000 Сербів взятих в полон.

БЕРЛЇН. „Berl, Taglb,“ доносить з головної кватири: Число сербських полонених, яке з кождим днем зростає, обчислюють на 54 000. До того належить вчислити 478 гармат та 91 гарматнїх рур. Позаяк з кампанії минувшого року в австрійських руках є 40.000 Сербів, в найблищих днях число полонених переступить 100.000 людей. Цїла сербська армія виносить 300.000, з чого тільки 100.000 є дійсними жовнїрами. Окрім полонених треба вчислити як втрати ранених та погибших, так, що від початку офензиви Серби втратили що найменше $^{1}/_{3}$ свого війська.

Грецький народ проти почвірного порозуміння.

ЛЮҐАНО. „Corierre della Serra“ оповіщує лист з Солуня з якого довідуємо ся, що грецькі жовнїрі зістали вправдї візвані віддавати поздоровлення офіцерам почвірного порозуміння, та мимо сього грецькі воїни тільки дуже рідко кланяють ся француським офіцерам а анґлійським взагалї нїколи. Населеннє є супроти Австро-Угорщини та Німеччини прихильно успособлене.

Король Микита хорий.

ЛЮҐАНО: Наслїдник престола Данило виїхав з Мартіна, де доси перебував, та разом з жінкою відїхав до Цетинії. Зазуваємо, що стан здоровля короля Микити занепокоює вельми його окруженнє, так що присутність наслїдника престола є конечна.

Пісня у неволї.

Надлетїли журавлї,
Над полем кружляли.
Поле смутком почорнїло
Як його кидали...

Гей! ви дикі журавлї
Возьміть нас з собою,
Занесїть нас на Поділлє
З нашою нудьгою.

Понесїть нас до родини
Що за нею гинем,
Та сумними думоньками
В села наші линем.

Гей! не чують журавлї
В хмарі стяг втопили,
І лиш смуток, тугу й жаль
Но собі лишили...

М. К.

НОВИНКИ.

— **Відзначення.** Його Цїс. і Кор. Величество Найд. Архікнязь Франц Сальватор яко Заступник Протектора Черв. Хреста в Монархії зволив в Імени Його Цїс. і Кор. Апостольского Величества Цїсаря надати судіям Українцям відзначення: Радникови суда в Перемишли Романови Дмоховському відзнаку почетну Черв. Хреста II Кляси з декорацією воєнною; Судії повіт. в Стрию Евстахію Весоловському і судії в Городку Осипови Мартинькови срібні медалї I кляси з декорацією воєнною — всїм згаданим з увільненнєм від такси.

— **Поворот черновецьких закладників.** Онодї доносили ми, що завдяки стараням посла Н. Василька російські власти в дорозї обміни звільнили черновецьких закладників, між ними і посла до черновецького сойму Степула та позволили їм на поворот. Посол Василько виїхав повертаючим через Швецію на зустріч. На дрезненському двірци в Берлїнї висїдаючих з поїзду закладників привитав п. посол горячою бесїдою, в якій підчеркнув патріотичні почування народів, заселюючих Буковину. Свою бесїду закінчив окликом: „Нехай живуть наші союзні Монархи, Цїсар Вільгельм та наш Цїсар і король Франц Йосиф!

— **Заказ вживання кирилиці в Боснї і Герцеґовинї.** Послїдне число „Вістника краєвих законів для Боснії і Герцеґовини“ містить розпорядок краєвого правительства, котрим кирилицю зовсїм усуваєть ся з всякого рода урядів не виключаючи і громадського діловодства. Урядовою азбукою є виключно латинка. Так само від тепер маєть ся вживати в всїх сербо-хорватських школах виключно латинського письма. В школах з не сербо-хорватським викладовим язиком науку сербо-хорватської мови маєть ся удїляти при помочи латинського письма. Ограничено також вживаннє кирилиці при сербській православній науці релїґії. Натомість сей розпорядок не відносить ся до сербсько-православного теольоґічного заведення.

— **Колїйники, увільнені від Стрільців** мають бути так само трактовані, як усї инші зелїзничники, що були у війську, — а то на основі розпорядження міністерства краєвої оборони Ч. Ii. 6483. Отже хто із зелїзничників вступив до Українських Січових Стрільців, а відтак був увільнений зі звязку стрілецького, або дістав відпустку задля сповнювання служби при зелїзниці („реклямований“), — той має ті самі права, якби він був вступив до війська.

— **Поясненнє малого непорозуміння.** Онодї помістили ми новинку, що асекураційне тов. „Славія“ урядує далї. Як мали ми нагоду пересвідчити ся новинка та у деяких — в наслїдок довшого перебування поза межами краю — слабше з'орієнтованних людей — стрінула ся з невірним толкованнєм. Супроти того уважаємо, що не від річи буде справу пояснити. Ми анї на хвилю не забуваємо, який характер мало згадане товариство, перед війною, на чию сторону явно перехилювало свої симпатії, ба що більше під чиїми опікунчими крильми воно поширяло свою дїяльність серед нашого галицького населення. Та ми свідомі й того як богато — на жаль — нашого селянства та й інтелїґенції звязане своїми інтересами зі згаданим товариством і прямо для повідомлення тих людей з журналїстичного обовязку уважали за вказане а навіть потрібне подати се до відома. Не знаємо, що там думають про те товариство збігцї, та для усїх тих, що перебули московський наїзд на своїй землї не остав ніяжий сумнїв, як уложить ся наше відношеннє до того товариства. Тут є лиш оден вихід, щоб наші люде звязані з тим товариством правно і формально розвязали ся, а на те треба передусїм, щоб вони знали, що товариство стало правильно урядувати...

Се був одинокий намір і одиноке наше бажаннє тою дорогою сказати нашим людям, що власне наспів час, коли вони мати-муть нагоду при мінїмальній матеріяльній втратї перенести ся до українського товариства а тим самим т и х о і б е з г о л о с н о сповнити свій національний обовязок.

Бо наш клич: будуймо на своїм!

— **Шукають кращого неба.** Львів призвичаєний більше як півтора року чути над собою лише монотонні мельодії аероплянів, почув вчера нову музику. Вечірньою годиною понад місто дикі гуси сїрим шнурком летїли в вирій...

— **Лев Сирочинський** звичайний професор енциклопедії гірництва на львівській полїтехнїцї дістав з нагоди переходу в стан супочинку титул радника двора.

Проф. Сирочинський бувший Київський студент, стояв колись близько до української суспільности. Був співробітником „Правди“, де містив свої працї підписуючи їх „Левко“. Пізнїйше перейшов „еволюцію“, опинюючи ся мало що не в таборі Ґрабського і Васїлєвського.

— **Воєнні запомоги в Австрії.** До кінця червня с. р. виплачено титулом воєнних запомог в цїлій державі 512,907.000 корон. В сю квоту не вчислена Галичина, бо через довший час була вона під російським наїздом.

— **150 літ істновання польської сцени у Львові** минає дня 19. с. м. Роковини ті ухвалено обходити торжественним вечером а дохід призначено для голодних м. Варшави.

ОПОВІСТКИ.

Второк, дня 16. падолиста 1915.

Нинї: 16. с. м. гр.-кат. Муч. Акенсіма, римо-кат. Отмара оп.

Завтра: 17. падолиста, гр.-кат. Іоанкія, римо-кат. Сальомеї.

○ В і д б у д о в а з н и щ е н и х с і л в с х і д н і й Галичинї. Президія Технїчної Комісії при краєвім Товаристві господарськім „Сїльський Господар“ у Львові, просить Товаришів всїх технїчних заводів на засїданнє в цїли зложення звіту з дотеперішньої дїяльности і скомплетовання Видїлу Технїчної Комісії. Засїданнє відбудеть ся в дни 21. с. м. в недїлю, о год. 4. по полудні в льолалї „Сїльського Господаря“ при вул. Зїморовича ч. 20. І. пов. — М. Чернік, голова Технїчної Комісії.

Посмертна згадка.

ПАВЛИНА СТЕФАНОВИЧЕВА,

вдовиця по бл. п. о. Петрі Стефановичу, бувшім пароху в Горпинї і відтак в Кобаках, номерла по короткій слабости дня 10. листопада с. р. в 75. роцї життя, в домі своєї рідні в Брустурах (коло Косова). Покійна, донька бувшого львівського крилошанина о. Івана Жуковського, визначала ся незвичайними чеснотами душі. Своєю щиростю для народа лишила ще по многих роках вдячну память в тих парохіях, в котрих проживала. Рідкою добротою і праведностю серця находила у всїх, що її знали. глибоку пошану. В. її п.

Послідні вісти.

З ГОЛОВНОЇ АВСТРІЙСЬКОЇ КВАТИРИ.

З дня 15. падолиста 1915.

На російськім фронті.

Бої коло Чарторийська принесли вчера новий успіх. Побитий неприятель зістав відкинений з области Стиру за ріку. При своєму скорому відвороті Москалї підпалили всї втрачені місцевости. В наслїдок сього чотиритижневі завзяті та повні слави бої о Чарторийськ приневолили так само Москалів до відвороту в їх первісні становиска, як і свого часу шумно заповідані проби проломання коло Семиковець над Стрипою. Вчера подана добича збільшуєть ся, Впрочім не зайшло нїчо важнїйшого.

На сербськім фронтї.

Всї армії є в погонї. Тільки місцями задержують ся неприятель. Наша вишеградська ґрупа відкинула Чорногорців за Лїм, Сокольовиці та дійшла до східних височин. Армія ґен. Кевеса полонила знов 850 Сербів та здобула 2 машинові кріси. В долинї Тополїки дійшли ми до Прокуплїє.

На італїйськім фронтї.

Неприятельський наступ на фронтї Сочі вчера ослаб правдоподібно ізза уливного дощу. В відтинку високорівнї Доберде йшли мимо сього завзяті бої дальше. На північному збочу гори Сан Міхаеле вдалось неприятелеви вдертись в прогалину витворену огнем тяжкої артилерії в нашім становиску. Сильні неприятельські сили, що вечером на північ від сього пролому перейшли до наступу, відкинули ми криваво. Відтак слїдував наш протинаступ, в якім відзискали ми цїлковито сю часть фронту, причім ворог поніс тяжкі втрати.

Також сильним італїйський наступ цроти Monte dei Busi зломив ся, як і всї попередні.

В наслїдок острілювання Ґориції забитих є доси 58 цивільних осіб, 10 ранених, около 300 домів та майже всї церкви та монастирі тяжко ушкоджені. Оден с наших летничих відділів обкидає Верону знова численно бомбами.

Заст. шефа ґен. штабу Ф. Гефер.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Оголошення.

КОНКУРС

на принятте сиріт до приюта.

В першій половині грудня с. р. наміряє підписаний Комітет утворити у Львові приют для сиріт по жертвах війни і в тій цїли оголошує отсим конкурс до вношення подань.

Услівя:

1. Приймати будемо сироти обох полів від скінченого 4-го до 14-го року життя.
2. Доказ сирітства, обставини смерти родичів і маєткові відносини мусять бути потверджені урядом парохіяльним.
3. В поданях треба навести, чи, хто і яку оплату міг би складати за дотичну сироту.
4. Першенство мати муть круглі сироти, яких вихованнєм нема кому з родини занятись.

Подання належить вносити на руки підписаного голови Комітету (Львів, Народна Торговля) до 30. падолиста с. р.

Львів, 15. падолиста 1915.

Український Комітет несення помочи вдовам і сиротам, жертвам війни.

Б. Нагірний, голова. о. В. Лициняк, секретар.

Порядок поїздів.

Час приїзду і відїзду почтових поїздів у Львові важний від 1-го жовтня 1915.

Середно-европейський час:

Зі Львова відходять в напрямі:

До Кракова	9·09	рано	почтовий
„ „	10·40	„	особовий
„ „	8·55	вечер	поспішн.
„ „	10·52	в ночи	почтовий
„ Станиславова	9·40	рано	особовий
„ „	4·00	попол.	особовий
„ „	7·15	вечер	поспішн.
„ Стрия	6·39	рано	особовий
„ „	6·20	вечер	особовий
„ Сокаля і Белзця	11·45	рано	почтовий
„ Перемишлян	4·38	попол.	почтовий
„ Яворова	8·40	рано	мішаний
„ Золочова і Бродів	10·20	рано	почтовий
„ Камінки Струм.	9·53	рано	почтовий
„ Самбора	2·16	попол.	почтовий

До Львова приходять в напрямі

З Кракова	6·00	рано	особовий
„ „	7·28	рано	почтовий
„ „	6·08	вечер	почтовий
„ „	6·45	вечер	поспішн.
„ Станиславова	5·12	рано	особовий
„ „	9·38	рано	поспішн.
„ „	5·43	попол.	особовий
„ Стрия	8·05	рано	особовий
„ „	4·48	попол.	почтовий
„ Сокаля і Белзця	5·00	попол.	почтовий
„ Перемишлян	11·24	передп.	почтовий
„ Яворова	4·29	попол.	мішаний
„ Золочева і Бородів	2·09	попол.	почтовий
„ Камінки Струм	6·10	вечер.	почтовий
„ Самбора	9·24	вечер	почтовий

Видає і відвічає за ред.: Д-р Сидір Голубович. Друкарня А. Гольдмана, Львів, ул. Сикстуська 19